

LEIDO-Actief 22

1 6 S E P T E M B E R 2 0 1 4

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

INLEIDING

In de afgelopen periode heeft u een aantal nieuwsbrieven van ons ontvangen, in allerlei soorten en maten, over allerlei activiteiten die we in de komende maanden ontplooiën. Het is zonder meer voorstelbaar dat in de hectiek van de opstart van het studiejaar resp. de gewenningsperiode na een zeer goed genoten en welverdiende vakantie een aantal van deze zaken wel is gesignaleerd maar vervolgens ten onder is gegaan in alle werkzaamheden die nog belangrijker zijn.

Daarom geven we hier een opsomming met steeds een korte samenvatting van hetgeen waarvan we denken dat het interessante aspecten zijn. Er is ook een verwijzing naar het document waarin meer informatie is te vinden, op www.leidoacademy.nl.

1 Leergang managers Associate degree – infobijeenkomst: 25 september, 14 uur

---

De invoering van de Ad in ons land, eerst op pilotbasis vanaf 2006 en nu helemaal verankerd in de wet, betekent dat de uitrol ervan verder gestalte kan gaan krijgen. De inbedding van de Ad in een opleiding en vervolgens binnen de hogeschoolorganisatie brengt veel met zich mee. Er valt dus behoorlijk wat te managen voor degenen die hiermee al aan de slag zijn gegaan dan wel in de komende tijd de organisatie op poten mogen zetten.

Daarnaast is de discussie op gang gekomen over het gebruik van een 'Regionale Associate College' als onderdeel van een hogeschool maar vervolgens vormgegeven in concrete samenwerking met mbo-instellingen (havo-scholen zijn nog niet in beeld...). Dat vraagt om managementvaardigheden die wel heel specifiek zijn.

Een dergelijke situatie kan worden vergeleken – los van de verschillen in de onderwijssystemen – met de Community Colleges in de VS. Daarom heeft de Leido Academy i.s.m. ProcesCoach een leergang opgezet, gebaseerd op de managementcompetenties die aan de orde komen in trainingen voor 'leaders' van dergelijke Colleges. De leergang bestaat uit een aantal studiedagen, een studiereis naar Brussel en Parijs over de Europese ontwikkelingen rond het hoger onderwijs en een studieweek in ons eigen land inclusief een internationaal seminar. Bij deze twee weken zijn ook personen uit de VS betrokken die binnen hun studie naar Europa komen

Er is een voorlichtingsbijeenkomst op donderdagmiddag 25 september, om 14.00 uur, bij Ecabo, Disketteweg 6, Amersfoort-Schothorst Aanmelden hiervoor kan via: info@leido.nl.

Uitgebreide informatie over de leergang, de aanpak, vormgeving en kosten is te vinden in een specifieke nieuwsbrief: www.leidoacademy.nl/activiteiten, in de linker kolom.

2 Dag van de Beroepskolom – vrijdag 10 oktober

Op 10 oktober vindt de jaarlijkse Dag van de Beroepskolom plaats. Centraal staan de ontwikkelingen in het mbo vanaf 2016, gelet op de mogelijkheden die deze bieden voor de verdere stroomlijning van de doorstroom mbo-hbo. Als rode draad bij dit alles wordt een analyse gebruikt van Roel van Asselt met betrekking tot de mogelijke oorzaken voor het voortdurend teruglopen van de studierendementen in het hbo – ondanks alle maatregelen die in de afgelopen 10 jaar zijn genomen.

Met de aanwezigen zullen beide zaken aan elkaar worden gekoppeld, om te komen tot werkbaar voorstellen voor een nieuwe aanpak. Met het oog daarop wordt voorgesteld een brede werkgroep in te stellen voor de periode tot en met 2020, om betrokken te zijn – waar mogelijk en relevant – bij de uitwerking van de voorstellen.

Zie voor recente informatie LeidoActief 20: www.leidoacademy.nl/activiteiten - rechter kolom.

3 Bijeenkomst Hoger Bedrijfsdiploma – donderdag 6 november – 10 uur

---

In veel landen kent het onderwijssysteem op niveau 5 van het EQF (of daarmee vergelijkbare raamwerken) meerdere kwalificaties. Die situatie heeft veelal te maken met de doelgroep (een bepaalde vraag naar een programma), de vorm (binnen een formeel kader of meer flexibel), de aanbieder (een hogeschool, een mbo-instelling, een universiteit) en de borging (overheid, particuliere organisatie, bedrijfsleven).

In Nederland kennen we nu als type kwalificatie op niveau 5 van het NLQF de Associate degree, een formeel diploma dat op een duidelijke wijze is geborgd binnen het onderwijsstelsel. Daarnaast kan het Nationaal Coördinatiepunt (NCP) voor het NLQF niet-formele kwalificaties koppelen aan alle niveaus, dus ook 5. Dat is nog niet zo vaak gebeurd, maar het lijkt een kwestie van wennen en tijd.

Maar dan heb je het nog steeds niet over een type niet-formele scholing, met daarbij passende kwalificaties. Zo'n kwalificatie heeft een 'stempel 5' en staat in het register vermeld onder de programma naam en de aanbieder.

Om tegemoet te komen aan de vraag naar een type kwalificatie op 5, naast de Ad en nadrukkelijk uitgaande van zaken die door het werkveld worden ingebracht en ook onderhouden (geborgd), is in 2013 begonnen met het nadenken daarover. Dat heeft geleid tot het gaan opzetten van een register voor het zgn. Hoger Bedrijfsdiploma (HBd). Dat is geen concurrent van de Ad, maar een manier om te komen tot een flexibeler aanbod – zoals in de eerste alinea van dit stukje wordt aangegeven, als je denkt aan de 'aanvliegroutes'.

Het register zal onder de vlag van de Leido Academy per 1 januari 2015 van start gaan op pilot-basis, om te zien hoe het HBd zich een plek kan verwerven. Hierover wordt een studiebijeenkomst gehouden op 6 november a.s.

De studiebijeenkomst over het HBd vindt plaats op donderdag 6 november, vanaf 10 uur, in Amersfoort-Schothorst.

Nadere informatie is te vinden in LeidoActief 21: www.leidoacademy.nl/activiteiten, rechter kolom.

4 Inrichting Werkgroep RAC's – oproep lidmaatschap vanuit regio's

---

Zoals valt te constateren groeit de belangstelling voor het inrichtingen van zgn. Regionale Associate Colleges'. Daarbij kan worden gedacht aan verschillende inrichtingsvormen, afhankelijk van de regionale mogelijkheden en de samenwerking mbo-hbo in het verleden.

Het kan gaan om een onderdeel (een academie, een afdeling...) van een hogeschool waarbinnen zoveel mogelijk Ad's worden verzorgd, dus binnen een eigen organisatorische eenheid. Vervolgens worden mbo-instellingen in de regio bij de vormgeving betrokken, aan de ene kant om te benadrukken dat de mbo'ers een belangrijke doelgroep vormen en aan andere de kant om in de samenwerking te komen tot een stevige borging van het hbo-niveau van de Ad. Die betrokkenheid, met respect voor elkaars positie, maakt over en weer helder wat de mogelijkheden zijn om binnen de bestaande kaders de Ad tot een succes te maken.

Ook kan in een regio een meer 'virtueel' samenwerkingsverband ontstaan, zeker als de afstanden wat groter zijn of als men het aanbod aan Ad's wil spreiden, waarbij de samenwerking instellingsoverstijgend is. Er zijn meerdere mbo- en hbo-instellingen bij betrokken, zodanig dat op basis van het zgn. format B van een Ad de propedeuse op de mbo-locatie wordt verzorgd en de rest van het programma op de hogeschool. Daarvoor zijn stevige samenwerkingsovereenkomsten nodig, op basis van een al eerder vastgestelde beleidsregel. Mocht het niet lukken om dit voor elkaar te krijgen, kan worden teruggevallen op de recente beleidsregel doelmatigheid, met een aantal opties voor het verzorgen van onderwijs op een nevenvestiging van een hogeschool (hetgeen bij een mbo-instelling kan zijn).

De Rotterdam Academie is het voorbeeld op dit moment van die succesvolle aanpak in de eerstgenoemde vorm. Dat heeft andere hogescholen en regio's aan het denken gezet, en zoals blijkt uit de inleidingen van Thom de Graaf (VH), Huib de Jong (HvA) en plannen van mbo-instellingen

in het oosten des lands, zal de Ad in een dergelijke aanbiedingsvorm een plek krijgen in de 'hbo-strategie'.

Om de krachten te bundelen willen we op zeer korte termijn starten met een werkgroep waarin over deze ontwikkelingen van gedachten kan worden gewisseld. Ook kunnen initiatieven aan elkaar worden gekoppeld. Good practices zijn uit te wisselen – en dan zullen de ervaringen van de Rotterdam Academy zeker een rol spelen.

Aanmelding is nog mogelijk. Eind deze week zal een datum worden geprikt voor een eerste overleg van de Werkgroep RAC. Informatie is verder aan te treffen in een recente nieuwsbrief. Zie daarvoor LeiDocument 40: www.leidoacademy.nl/nieuwsbrieven in de linker kolom.

5 PamflAd: ga uw gang...

U ontvangt met zekere onregelmatigheid een nummer van PamflAd. Daarin proberen we rond een bepaald aspect of een recente ontwikkeling het mogelijke gebruik van de Ad in beeld te brengen. De Ad is er al een tijdje, nu met een onwrikbare status in de wet. Maar we merken dat het 'wezen' van deze nieuwe hbo-graad nog niet overal een dusdanige analyse heeft ondergaan zodanig dat ten volle kan worden geprofiteerd van 'echt iets nieuws' binnen het onderwijsstelsel. Het gaat niet om een knip-en-plak-actie en ook niet om een cosmetische behandeling van de studiemogelijkheden die er al gewoon zijn. Zelfs degenen die al geruime tijd met de Ad in de weer zijn, weten nog niet het maximale effect te bereiken. Natuurlijk, alles heeft z'n tijd nodig, net als het feit dat regelingen, wetten en kaders nog niet allemaal volledig zijn aangepast aan wat de Ad met zich mee kan brengen.

Daarom dus wordt via PamflAd steeds een mogelijkheid genoemd om te komen tot een volgende rimpeling in de onderwijsvijver. Wilt u ook eens een steen(tje) bijdragen hieraan, dan bent u van harte uitgenodigd. U mag ook een Ad-gedachte aan ons doorspelen, maken wij er wel een stukje van.

6 Internationalisering

Het is al vaker gezegd in onze nieuwsbrieven: de internationale ontwikkelingen rond de kwalificaties op niveau 5 gaan hard. Als het gaat om oplossingen voor de huidige economische situatie wordt opscholing altijd genoemd. Maar dan ook met de constatering dat juist de banen op de lagere niveaus verdwijnen en de vraag naar hoger opgeleiden sterk gaat stijgen. Een deel van die vraag moet worden ingevuld door mensen met een diploma tot en met niveau 4 een graad binnen het hoger onderwijs te laten behalen. Maar dan blijken – en dat weten we in ons land ook – de sectoren niet altijd goed op elkaar aan te sluiten en zijn de instrumenten niet altijd adequaat genoeg.

Nu de Ad volledig is opgenomen in het hoger onderwijs, liggen er kansen om ook rond deze graad een vorm van internationalisering op te starten. Daarvoor zijn voldoende mogelijkheden beschikbaar – mede gelet op de plannen die OCW heeft op dit punt, in het algemeen. Ook binnen Europa groeit de aandacht.

We zullen binnenkort onze werkgroep internationalisering re-activeren, op basis van die recente plannen. Houd de nieuwsbrieven in de gaten...